

Slavnostni govornik: dr. Tomaž Čas

Lokacija: letališče Jožeta Pučnika – Ljubljana

Datum: 30. 6. 1991

Spoštovane,

vojne veteranke in veterani, policistke in policisti, gospe in gospodje, tovarišice in tovariši, spoštovani župan g. Franc Čebulj, predsednik Policijskega veteranskega društva Sever - Gorenjska Ivan Hočvar, predsednik Območnega združenja vojnih veteranov Slovenije Kranj Anton Rešek, direktor podjetja Fraport Zmago Skobir, spoštovani gostje, v svojem imenu in imenu Zveze policijskih veteranskih društev Sever, vas lepo pozdravljam na osrednji proslavi ob 30. obletnici državnosti. Ob tej priložnosti se organizatorjem proslave zahvaljujem za povabilo in dano možnost, da spregovorim kot slavnostni govornik.

Vesel sem, da se ob tej prireditvi srečujemo v takšnem sestavu, ki nas vse povezuje spomin na 30. obletnico državnosti Republike Slovenije ter njeno samostojnost in suverenost, mnoge med nami pa povezuje tudi dan Policije in nekateri drugi osamosvojitveni procesi. Naj omenim samo akcijo »Sever«, ko smo preprečili napovedan miting resnice, kateri namen je bil v Sloveniji uvesti izredne razmere in preprečiti demokratične procese, ki so že kazali na željo po samostojni Republiki Sloveniji.

Dovolite mi, da ob tej priložnosti poudarim, da je za nas policijske vojne veteranke in veterane izjemno pomembno, da se družimo ne le z drugimi vojnimi veterani in domoljubi, temveč tudi s policistkami in policisti ter lokalnimi skupnostmi. To sodelovanje je izjemno pomembno in kaže na naše profesionalno povezanost, ki ni bilo nikoli in tudi nikoli ne bo pretrgano.

V vseh okoljih in kadar je to mogoče podpiramo delo in aktivnosti policije in skrbimo za promocijo poklica policista, ki smo ga vsi opravljali z veseljem v dobrobit slovenskega ljudstva, ki ima oblast v Republiki Sloveniji. To pričakujemo tudi od današnje Policije, ki mora v okviru svoje temeljne dolžnosti zagotavljati varnost posameznikom in skupnosti, spoštovati človekove pravice in temeljne svoboščine ter skrbeti za krepitev pravne države.

Danes se na tem mestu spominjamo dogodkov, ki so povezani z obrambo slovenskega letališča Brnik v času desetdnevne vojne pred 30. leti, ko je zvezna Milica in Jugoslovanska armada poskušala zasesti mejne prehode z Italijo, Avstrijo in Madžarsko ter tudi mejni prehod letališča Brnik. Že večkrat sem omenil v svojih govorih, da je bil »napad«, oziroma prihod zvezne milice in Jugoslovanske armade na mejne prehode bliskovit, takoj po razglasitvi samostojnosti in državnosti Republike Slovenije. Zato je potrebno razumeti in priznati, da je takrat zjutraj in »dan prej« bila prav Milica tista, ki je prva preprečevala sovražni pohod Jugoslovanske armade in zvezne Milice na mejne prehode. In to velja tudi za Milico na Gorenjskem.

Brniško letališče je prvič zaznalo nevarnost, ko je Jugoslovanska oblast že 26. 6. 1991 prepovedala vzletanje in pristajanje letal, nadaljevalo se je z letalskimi napadi in napadom oklepne enote, ki je prišla rahlo razredčena zaradi oviranja s strani milice, občanov in teritorialcev. Dejstvo je, da zvezna policija in Jugoslovanska armada nista uspeli zasesti letališča, ki ga je varovala Postaja mejne milice Brnik ter pripadniki posebne enote Milice in Teritorialne obrambe, ki pa so varovali širše območje letališča.

Spopad Milice in Teritorialne obrambe s tankovsko enoto Jugoslovanske armade za letališče Brnik je bil najpomembnejši in najbolj zahteven varnostno obrambni dogodek v vojni za samostojno Slovenijo na Gorenjskem. In država je letališče prodala, ne glede to, da je letališče pomembna sestavina nacionalno varnostnega sistema Republike Slovenije, kar se je pokazalo kot dejstvo tudi v vojni za Slovenijo.

Spoštovani,

na letališču je bil ustreljen pripadnik Teritorialne obrambe, žrtvi spopadov pa sta bila tudi dva tuja novinarja.

Predlagam, da se z minuto molka poklonimo padlim na letališču Brnik in vsem drugim padlim v vojni za Slovenijo. Slava jim!

Ko praznujemo 30. obletnico državnosti, je tudi dolžnost, da se spomnimo drugih dogodkov izpred mnogih let in osamosvojitvenih procesov, ki so pripeljali do samostojne Republike Slovenije v letu 1991. Spomnimo se borcev I. svetovne vojne, Tigrovcev ter mesta in vloge generala Maistra in njegovih borcev, borce - partizane narodno osvobodilne borbe in njihovo vlogo v II. svetovni vojni ter vojnih invalidov in civilnih vojnih invalidov.

Na žalost pa je tudi letos na omenjene pozabila država, ko ni povabila na državno proslavo ob dnevu državnosti njihovih praporov. Žalostno, na proslavi smo morali poslušati mašo nadškofa in zvonove po vsej Sloveniji. Ali ni po ustavi cerkev ločena od države! In kje so bili cerkveni dostojanstveniki v času vojne za Slovenijo, da jim izkazujemo takšno čast.

Če že, bi od države pričakoval, da bi Uprava za zaščito in reševanje organizirala, da bi se namesto zvonov po Sloveniji oglasile sirene, tako kot so nas opozarjale na nevarnosti zračnih napadov v času vojne za samostojno Slovenijo.

»Dan državnosti je praznik vseh Slovenk in Slovencev, predvsem tistih, ki so se borili za njen obstoj, njeno svobodo in samostojnost. Brez partizanskega boja in Osvobodilne fronte danes ne bi praznovali tridesetletnice samostojnosti Slovenije, ki je kot Republika nastala prav leta 1945, po štirih letih zmagovitega narodno osvobodilnega boja Slovencev. Prepoved partizanskih praporov na državni proslavi je zato zanikanje lastne zgodovine in teptanje lastne državnosti, s čemer se ZZB ne more strinjati ali tega podpirati. Prav tako gre za zavračanje velikega števila državljanov, ki se niso pripravljali upogniti hlapčevski politiki vladajočih. Državna proslava je tako izključujoča in ni predstavljala proslavo vseh državljanek in državljanov Slovenije«.

Tako je v javni izjavi zapisala Zveza združenj borcev za vrednote NOB Slovenije. S tem se strinjam tudi jaz in prepričan sem, da tudi velika večina vseh Slovenk in Slovencev.

Spoštovani,

dovolite mi, da vam ob zaključku čestitam ob dnevu Državnosti in policistom ob dnevu Policije ter se vam zahvalim za vse kar ste storili v vojni za samostojno Slovenijo. Vendar takšna čestitka bi bila za policijske vojne veterane preskromna. Zato se policijskim vojnim veteranom zahvaljujem tudi za vašo vsakodnevno in večletno delo takoj po vojni, ko ste in smo morali skrbeti za notranjo varnost nove slovenske države in nismo mogli in smeli razmišljati o slavljenju, priznanjih in pisanju svojih spominov.

Zato se sedaj vojni veterani vse bolj oglašamo in se tudi bomo, ko se potvarja ne le zgodovino 2. svetovne vojne, temveč tudi vojne za Slovenijo in ko se s strani mnogih pozablja na prispevek vojnih veteranov 91, oziroma Milice ter v ospredje postavljajo marsikaj drugega, tudi na Gorenjskem, kar čutimo v zadnjem letu in tudi pri nekaterih vzporednih praznovanjih 30. obletnice in odkrivanju spominskih obeležij v letošnjem letu.

Še naprej se bomo trudili za takšno Slovenijo, za kakršno smo se borili in za tiste vrednote, ki so nas v osamosvojitvenih procesih in vojni za Slovenijo združevale. Zato je naša dolžnost, da se ozremo v prihodnost, in da pozabimo na vse mogoče zamere in prenehajmo iskati najpomembnejše osamosvojitelje, ker jih ni. Vsak zaveden Slovenec je v vojni za Slovenijo prispeval to, kar je lahko, glede na mesto in vlogo, ki jo je imel.

Čestitam vam ob Dnevu državnosti, policistkam in policistom pa čestitam ob Dnevu Policije.

Naj živi Slovenija!